

БУХГАЛТЕРСЬКА ТЕРМІНО-
СИСТЕМА ТА РЕГУЛЯТОРНА
ДІЯЛЬНІСТЬ В СФЕРІ ОБЛІКУ,
КОНТРОЛЮ ТА АУДИТУ

ACCOUNTING TERMINOLOGICAL
AND REGULATORY ACTIVITIES
IN THE FIELD OF ACCOUNTING,
CONTROL AND AUDIT

УДК 657.42
JEL Classification M41

Малахов Валерій

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту, Харківський навчально-науковий інститут,
ДВНЗ «Університет банківської справи», м. Харків, Україна
E-mail: malahovvaler@gmail.com

Онщенко Ірина

студентка 6 курсу, Харківський навчально-науковий інститут, ДВНЗ «Університет
банківської справи», м. Харків, Україна
E-mail: iraniki@ukr.net

**УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ
НА ПІДПРИЄМСТВІ**

Malakhov Valery

PhD (Econ), Assoc. Prof. of Depatment of Accounting and Auditing, Kharkiv Educational-
Scientific Institute of the Banking University, Kharkiv, Ukraine
E-mail: malahovvaler@gmail.com

Onishchenko Irina

student of 6-year, Kharkiv Educational-Scientific Institute of the Banking University, Kharkiv,
Ukraine
E-mail: iraniki@ukr.net

**IMPROVEMENT OF ACCOUNTING AND AUDIT OF FIXED ASSETS
AT THE ENTERPRISE**

Анотація

Актуальність. Основними проблемами на підприємстві є документація аудитора, оскільки вона може бути недостатньо зрозумілою для різних спеціалістів-аудиторів та система обліку основних засобів підприємства. Ключову роль в обліковій системі операцій з основними засобами відіграє облікова політика підприємства, що визначає оперативність та ефективність облікового процесу, які пов'язані з порядком документування відповідних господарських операцій. Незважаючи на

велику кількість проведених досліджень, на сьогодні залишаються остаточно невирішеними питання у сфері організації обліку та аудиту основних засобів, які потребують негайного розв'язання. Так, зокрема, потребує удосконалення понятійний апарат аудиту основних засобів на підприємстві, вимагає уточнення етапності організації обліку та аудиту на підприємствах, а також існує потреба в удосконаленні організаційних засад обліку та аудиту основних засобів на основі виокремлення й обґрунтування особливостей методики обліку та аудиту основних засобів.

Мета. Мета дослідження полягає в розробці та обґрунтуванні напрямів удосконалення організації обліку та аудиту основних засобів на підприємстві теоретичного та практичного характеру.

Методи. Відповідно до мети дослідження використовувалися загальнонаукові методи та методи економічного аналізу: статистичний, аналітичний, діалектичний методи пізнання; монографічний метод, метод узагальнення при моніторингу позицій науковців щодо дефініції понять «облік», «аудит», «організація»; абстрактно-логічний метод для теоретичних узагальнень і формулювання висновків.

Результати. У статті проаналізовано теоретичні аспекти категорії «основні засоби». Здійснено теоретичне обґрунтування понять «облік», «аудит» і «організація». Запропоновано декілька визначень найбільш частіше вживаної категорії «організація», визначені головні ознаки зазначеної категорії. На основі узагальнення економічних категорій «основні засоби», «облік», «аудит», «організація», здійснено теоретичне обґрунтування процесу організації обліку та аудиту основних засобів. Розглянуто основні питання організації обліку і аудиту основних засобів на підприємстві. Відповідно до зазначених проблем, надані рекомендації стосовно практичних аспектів удосконалення організації обліку та аудиту основних засобів на підприємстві.

Перспективи. Практичне значення досліджень полягає в можливості застосування результатів даного дослідження в практичній діяльності облікового персоналу та аудиторської діяльності. В майбутніх дослідженнях в цьому напрямку, виникає необхідність розробки методів аудиту основних засобів підприємства.

Ключові слова: основні засоби, облік, аудит, організація, документування господарських операцій, облікова політика підприємства, обліковий процес.

Abstract

Introduction. The paper concentrates on the main issues of accounting and audit of fixed assets in the enterprise. The main problems of the company is documentation of the auditor as it can be ambiguously understood by different specialists, auditors and a system of fixed assets of the company. A key role in the accounting system operations with fixed assets accounting policy plays an enterprise that determines the speed and efficiency of accounting process related to procedure documentation relevant business transactions. The article examines the theoretical aspects of the category "fixed assets". Particular attention is paid to the theoretical justification of the concepts of "accounting", "audit" and "organization". Several definitions of the most frequently used category of "organization" are offered and the main features of this category are defined. The theoretical justification of process of accounting and auditing assets is determined on the basis of summarizing the economic categories "fixed assets", "accounting", "audit", "organization".

Purpose. The purpose of research is to design and substantiation of directions of improvement of accounting and audit of fixed assets in the company of theoretical and practical nature.

Methods. For the purpose of the study used general scientific methods and techniques of economic analysis, statistical, analytical, dialectical methods of learning; monographic method, generalization scientists in monitoring the position on the definition of the concepts of "Accounting", "Audit", "organization"; abstract logical method for theoretical generalizations and drawing conclusions.

Results. In the article the theoretical aspects of the category "fixed assets". The theoretical justification of the concepts of "accounting", "audit" and "organization". Is offered several definitions of the most frequently used category of "organization", defined the main features of this category. On the basis of summarizing the economic categories "fixed assets", "Accounting", "Audit", "organization", the theoretical justification process and auditing of assets. The main issues of accounting and audit of fixed assets in the enterprise. According to

these problems, provided *rekomendatsiyiyi* concerning practical aspects of improvement and auditing of fixed assets in the enterprise.

Discussion. The practical significance is the ability to use the results of this study in the practice of accounting and auditing staff. In future research in this area, there is a need to develop methods audit of fixed assets of the company.

Keywords: fixed assets, accounting, auditing, organization, documentation of business transactions, the accounting policy of the company, accounting process.

Аннотация

Актуальность. Основными проблемами на предприятии есть документация аудитора, поскольку она может быть недостаточно понятной для различных специалистов-аудиторов и система учета основных средств предприятия. Ключевую роль в учетной системе операций с основными средствами играет учетная политика предприятия, определяет оперативность и эффективность учетного процесса, связанные с порядком документирования соответствующих хозяйственных операций. Несмотря на большое количество проведенных исследований, на сегодня остаются окончательно нерешенными вопросы в области организации учета основных средств, требующих немедленного решения. Так, в частности, требует усовершенствования понятийный аппарат аудита основных средств, требует уточнения этапность организации учета на предприятиях, а также существует потребность в совершенствовании организационных основ учета основных средств на основе выделения и обоснования особенностей методики учета основных средств.

Цель. Цель исследования заключается в разработке и обосновании направлений совершенствования организации учета основных средств теоретического и практического характера.

Методы. В целях исследования использовался общенаучные методы и методы экономического анализа: статистический, аналитический, диалектический методы познания; монографический метод, метод обобщения при мониторинге позиций ученых о дефиниции понятий «учет», «аудит», «организация»; абстрактно-логический метод для теоретических обобщений и формулирование выводов.

Результаты. В статье проанализированы теоретические аспекты категории «основные средства». Осуществлено теоретическое обоснование понятий «учет», «аудит» и «организация». Предложены несколько определений наиболее часто применяемой категории «организация», определены главные признаки указанной категории. На основе обобщения экономических категорий «основные средства», «учет», «аудит», «организация», осуществлено теоретическое обоснование процесса организации учета основных средств. Рассмотрены основные вопросы организации учета и аудита основных средств.

Перспективы. Практическое значение состоит в возможности применения результатов данного исследования в практической деятельности учетного персонала и аудиторской деятельности. В будущих исследованиях в этом направлении, возникает необходимость разработки методов аудита основных средств предприятия.

Ключевые слова: основные средства, учет, аудит, организация, документирование хозяйственных операций, учетная политика предприятия, учетный процесс.

Актуальність. В сучасних умовах розвитку національної економіки, визначальними рисами яких є фінансова неспроможність окремих суб'єктів господарювання, занепад виробничих фондів на вітчизняних підприємствах, знецінення основних засобів та багато інших негативних явищ, викликаних економіко-політичною кризою в Україні на перше місце виходить питання правильної та раціональної організації обліку та аудиту основних

засобів на українських підприємствах. З огляду на вищезазначене, актуальність та своєчасність даної статті в умовах сьогодення не викликає сумніву.

Незважаючи на велику кількість проведених досліджень, на сьогодні залишаються остаточно невирішеними питання у сфері організації обліку та аудиту основних засобів, які потребують негайного розв'язання. Так, зокрема, потребує удосконалення понятійний апарат аудиту основних засобів на підприємстві, вимагає уточнення етапність організації обліку та аудиту на підприємствах, а також існує потреба в удосконаленні організаційних засад обліку та аудиту основних засобів на основі виокремлення й обґрунтування особливостей методики обліку та аудиту основних засобів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження та розвиток бухгалтерського обліку та аудиту основних засобів зробили: М. Білуха, М. Білик, Ф. Бутинець, В. Гавриленко, С. Голов, Л. Городянська, А. Герасимович, Н. Дорош, В. Казмирчук, Л. Кіндрацька, Д. Костюка, Л. Нападковська, Г. Нашкерська, А. Озеран, О. Петрик, Т. Писаревська, В. Рудницький, Я. Савченко, В. Сопко, Н. Ткаченко, В. Усач, Г. Чумаченко, та інші.

Мета. З огляду на виокремлення невирішених науково-практичних завдань окресленої вище проблеми можна сформулювати мету даної статті, яка полягає в розробці та обґрунтуванні напрямів удосконалення організації обліку та аудиту основних засобів на підприємстві теоретичного та практичного характеру.

Методи. Для здійснення вищезгаданих завдань, залежно від конкретних цілей та задач, використано загальнонаукові методи та методи економічного аналізу: статистичний, аналітичний.

Результати. Важливою умовою функціонування суб'єкта господарювання є наявність основних засобів. На думку автора, перш ніж перейти до розробки напрямів удосконалення організації обліку та аудиту основних засобів на підприємстві слід удосконалити теоретичне підґрунтя окресленого питання. Доцільно з цією метою дослідити визначення поняття «основні засоби». Дослідженням цього питання детально займався Неміш Ю., який детально освітив результати своїх наукових пошуків [1, с. 2-3]. Також великий внесок в розвиток теоретичних досліджень сутності основних засобів здійснили Мордвінцева Т.В. та Стулей К.О. [2, с. 91]. Узагальнення існуючих визначень поняття «основні засоби» представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Узагальнення існуючих визначень поняття «основні засоби»

Автор	Визначення
Довгалюк Н.В. [3]	Основні засоби - матеріальні активи підприємства будь-якої форми власності, що неодноразово задіюються у виробничих циклах, зберігають свою натуральну форму, переносячи свою вартість на вироблену продукцію частинами, строк використання яких перевищує один рік (або операційний цикл), призначені для експлуатації самим підприємством, для надання в оренду іншим фізичним чи юридичним особам, що в сукупності дає змогу одержувати економічну вигоду для підприємства.
Бланк І.О. [4]	“Основні фонди (засоби) – сукупність матеріальних активів у формі засобів праці, які багаторазово беруть участь у процесі виробничо-комерційної діяльності і переносять на продукцію свою вартість частинами”.
Янчев А.В. [5]	Основні засоби - частину постійного продуктивного капіталу у формі засобів праці, що поступово, протягом багатьох виробничих циклів, переносять свою вартість на виготовлений продукт.

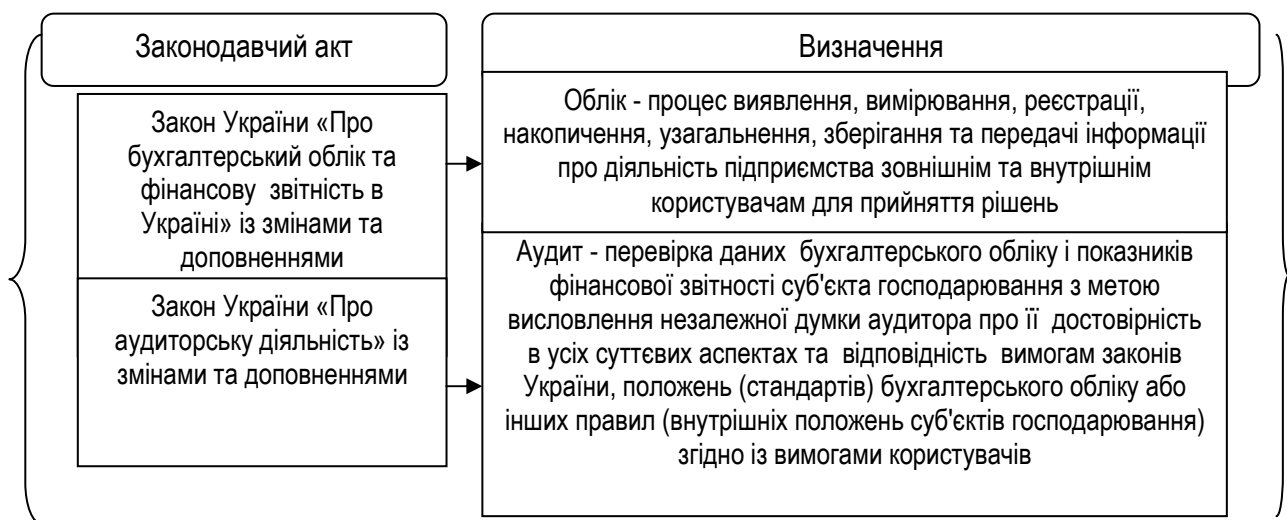
Прошовження табл. 1

Бабаєв Ю. А. [6]	Основні засоби – це частина майна, використовувана як засоби праці при виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг або для управління організацією протягом періоду, що перевищує 12 місяців, або звичайний операційний цикл, якщо він перевищує 12 місяців
Бабяк Н. Д. [7]	Основні засоби – засоби праці, що є матеріально-речовими елементами, грошовим вираженням яких є основні виробничі і невиробничі фонди.
Бутинець Ф. Ф. [8]	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він перевищує один рік).
Дем'яненко М. Я. [9]	Основні засоби – це термін бухгалтерського обліку, синонім економічного поняття «необоротні матеріальні активи»; матеріальні цінності (виробниче майно), що споживається у виробничому процесі, тобто фізичний капітал.

Як видно з таблиці 1, наведені тлумачення не мають змістовної різниці та залежать від того, на чому акцентує увагу автор. На думку автора, основні засоби – це важливий елемент активів підприємства, який примножує прибуток підприємця за допомогою участі в процесі виробничого або невиробничого характерів, а також має певну матеріальну цінність, розмір якої залежить від суми зносу наявного активу.

Основні засоби є основною складовою матеріально-технічної бази підприємств, саме тому належна організація обліку та аудиту даного виду активів - надзвичайно важливе і складне завдання.

Необхідно з метою удосконалення теоретичного підґрунтя організації обліку та аудиту основних засобів розглянути законодавче трактування понять «облік» та «аудит», що наведено на рисунку 1.

Рис. 1. Законодавче трактування понять «облік» та «аудит» (узагальнено автором)

Стосовно поняття «організація», то, слід підкреслити, що це поняття відноситься до числа найбільш часто вживаних. Воно вживається у трьох значеннях:

- організація як система;

- організація як стан;
- організація як процес.

Організації як системі притаманні такі ознаки:

- цілісність - передбачається, що система являє собою сукупність конкретних елементів із властивими тільки їм властивостями і характером взаємозв'язку. Таким чином, система виділяється з нескінченного різноманіття об'єктів матеріального світу;

- подільність - передбачається, що система допускає розподіл її на підсистеми й елементи, що, у свою чергу, мають системні властивості. Сама ж досліджувана система входить у більш широку сукупність елементів, тобто в систему більш високого рівня [10].

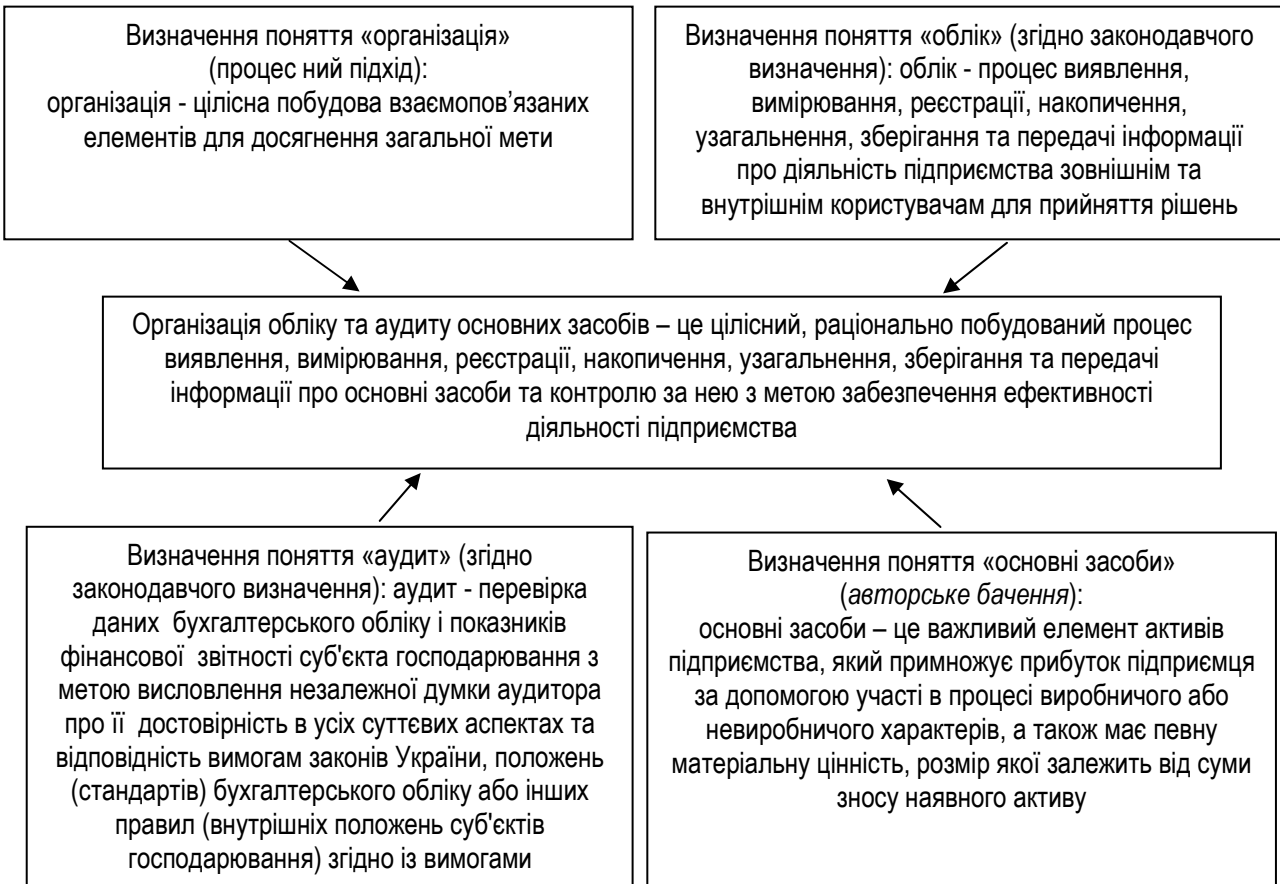
Організація як процес є прояв суспільної діяльності, що виникла на основі суспільного поділу праці. Функціональним призначенням організації в цьому значенні є створення нових і удосконалення створених і функціонуючих систем будь-якого виду. Тому організувати - значить створити нову систему або поліпшити стан колишньої в процесі її функціонування відповідно до мінливих внутрішніх і зовнішніх умов.

Організація як форма суспільної діяльності завжди конкретна, як і інші види праці. Конкретність організації обумовлюється її об'єктом. Для виробничої системи велике значення має організація виробництва, праці та управління.

Організація як процес здійснюється людьми. Вона сформувалася у величезний самостійний об'єкт, тому виділилася також особлива група професійних працівників, яких називають фахівцями з організації виробництва, праці та управління. У своїй практичній діяльності вони широко використовують організаційні методи, що забезпечують реалізацію організаційних впливів. Застосування заходів організації як засобу удосконалення систем припускає наявність загальних організаційних основ. Такими є об'єктивні закони організації.

У випадку коли йдеться про організацію обліку та аудиту поняття організації трактується саме як процес. З урахуванням вищезазначених міркувань та базуючись на системному підході до уточнення наукових дефініцій можна надати таке визначення поняття «організація обліку та аудиту основних засобів на підприємстві» (рис. 2):

Стосовно практичних аспектів удосконалення організації обліку та аудиту основних засобів, то в цьому сенсі доцільно розглянути процес документального оформлення аудиту основних засобів. Документальне оформлення аудиторської перевірки регламентує Міжнародний стандарт № 230 "Документація". У цьому нормативі викладено приблизний зміст і порядок оформлення та зберігання робочої документації аудитора. Робочі документи — це записи, за допомогою яких аудитор фіксує проведені процедури перевірки, тести, отриману інформацію і відповідні висновки, які здійснюються під час проведення аудиторської перевірки. У робочу документацію включається інформація, яка, на думку аудитора, є важливою для того, щоб правильно виконати аудиторську перевірку, і яка має підтвердити висновки та пропозиції в аудиторському висновку [11]. Робочу документацію може бути оформлено як стандартні форми і таблиці на папері чи зафіксовано на електронних носіях інформації або на кіно- чи відеоплівку.

Рис. 2. Визначення поняття організації обліку та аудиту основних засобів (авторське бачення)

Велику проблема становить саме документація аудитора, оскільки вона може бути неоднозначно зрозумілою для різних спеціалістів-аудиторів. Саме тому, визначаючи майбутній зміст документації, аудитор має взяти за орієнтир те, що робочою документацією буде користуватися, наприклад, інший аудитор, котрий має інший досвід роботи в галузі аудиту. Переглянувши цю документацію, інший аудитор зміг би зрозуміти основний зміст проведеної перевірки та прийнятих рішень з результатів перевірки без визначення окремих деталей процедур перевірки. Тобто робоча аудиторська документація повинна бути зрозумілою для інших користувачів цього виду документів.

Багато проблем аудиту операцій з основними засобами підприємства виникають передусім по причині недосконалості їх системи обліку. Саме тому дослідження в цьому напрямі досить актуальні на сьогоднішній день.

Важливою ділянкою облікової роботи є формування облікової політики основних засобів. Облікова політика підприємства в частині основних засобів полягає у виборі і реалізації оптимального варіанту терміну їх корисного використання, оцінки та методу нарахування амортизації.

Оперативність та ефективність облікового процесу пов'язані з порядком документування господарських операцій. Документальне оформлення операцій з основними засобами проводиться на основі типових форм первинної документації, затверджених наказом Міністерства статистики України № 352 від 29.12.1995. Проте, з

огляду на зміни у методології обліку основних засобів, а також важливість інформаційної місткості первинних документів, їх форма потребує вдосконалення. Первинна облікова інформація про наявність, рух, капітальний ремонт та інші операції щодо основних засобів відображається у регістрах, постійні реквізити яких тотожні. Модифікація документів також полягає в усуненні показників, що втратили свою інформаційну корисність, і доповнені графами, в яких фіксуються необхідні для формування облікових регістрів показники.

На більшості підприємств не завадило б посилити контроль за збереженням та використанням основних засобів, а також контроль за документальним оформленням операцій з ними. До того ж, необхідно взяти до уваги запропоновані в літературі шляхи удосконалення обліку основних засобів [12, с.49].

Таким чином, з урахуванням вищезазначеного, можна запропонувати наступні напрями удосконалення організації обліку та аудиту основних засобів на підприємстві:

1) брати до уваги запропоноване та обґрунтоване вище визначення поняття організації обліку та аудиту основних засобів;

2) врахування довготривалого терміну використання об'єктів, протягом якого їх необхідно обліковувати та технічно складної та багатокомпонентної будови, яку необхідно детально відображувати в облікових регістрах;

3) удосконалення та спрощення робочої документації з аудиту основних засобів підприємства;

4) розробка заходів щодо збереження приватної власності, унеможливлення крадіжок майна, руйнування об'єктів є однією із основних проблем, що постійно постають перед суб'єктами господарювання.

Організація обліку та аудиту основних засобів повинна бути цілісною, єдиною системою взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів і методів обліку, які охоплюють увесь комплекс облікових процедур з виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації.

Висновки і перспективи. Наукова новизна даного дослідження полягає в розробці та обґрунтуванні напрямів удосконалення організації обліку та аудиту основних засобів, в тому числі завдяки уточненню понятійного апарату з даного питання.

Практичне значення полягає в можливості застосування результатів даного дослідження в практичній діяльності облікового персоналу та аудиторської діяльності. При цьому в якості напрямку подальших досліджень слід вказати необхідність розробки методів аудиту основних засобів підприємства.

Список використаних джерел

1. Неміш, Ю. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях [Текст] / Ю. Неміш // Аграрна економіка. – 2012. – №3-4. – С.1–7.
2. Мордвінцева, Т.В. Основні засоби підприємства: економічна сутність / Т.В. Мордвінцева, К.О. Стулей // Сталий розвиток економіки. – 2013. – №2(19). – С.90-94.
3. Довгалюк, Н.В. Аналіз структури основних засобів аграрних підприємств Житомирщини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/dovgalyuk-nv-analiz-strukturi-osnovnih-zasobiv-agrarnih-pidpriemstv-zhitomirschini/> (дата звернення 11.12.2011). – Назва з екрана.
4. Бланк, И.А. Финансовый менеджмент [Текст] : учебный курс / И.А.Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2004. – 656 с.

5. Янчев А. В. Теоретико-методологічні засади облікового процесу в інформаційній економіці [Текст] / А.В.Янчев // Бізнес-інформ. – 2014. – №4. – С. 341–346.
6. Бабаев, Ю.А. Бухгалтерский финансовый учет. – М. : «РИОР», 2013. – 312 с.
7. Білик, М.Д. Фінанси підприємств [Текст] : практикум / М.Д.Білик, Н.Д.Бабяк, О.Б.Соколова . – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 184 с.
8. Бутинець, Т.А. Внутрішній аудит основних засобів: виявлення типових порушень в обліку [Текст] / Т.А. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2014. – №3(30). – С.3-12.
9. Дем'яненко, М.Я. Фінансові ресурси сільськогосподарських підприємств України: теорія і практика [Текст] : монографія. – К. : ДБЛ, 2010. – 309 с.
10. Осовська, Г.В. Основи менеджменту [Електронний ресурс] : підручник / Г.В.Осовська, О.А.Осовський. – Режим доступу : http://management-books.biz/teoriya-menedjmenta_693/ponyattya-organizatsiji-20671.html (дата звернення 14.12.2015). – Назва з екрана.
11. Чорна, І.О. Ефективність використання основних виробничих фондів та розробка пропозицій щодо їх поліпшення [Електронний ресурс] / І.О.Чорна. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_ep/2009_2/files/Econ_02_2009_Chorna.pdf (дата звернення 11.12.2015). – Назва з екрана.
12. Стригуль, Л.С. Шляхи удосконалення організації обліку і аудиту основних засобів на підприємстві / Л.С. Стригуль, А.С. Тімонова // Вісник НТУ «ХПІ». – 2014. – №32 (1075). – С.47-50.

References

1. Nemish, Yu. (2012) Concept "fixed assets" of modern scientific researches, *Agrarian economy*, 3-4, 1-7 [in Ukrainian].
2. Mordvintseva, T.V. (2013) Fixed assets of the enterprise: economic essence *Sustainable development of economy*. 2 (19). 90-94 [in Ukrainian].
3. Dovgalyuk, N. V. *Analysis of structure of fixed assets of the agrarian enterprises of Zhitomirshchina*. Available at : <http://intkonf.org/dovgalyuk-nv-analiz-strukturi-osnovnih-zasobiv-agrarnih-pidpriemstv-zhitomirshchini/> (12.12.2015) [in Ukrainian].
4. Blank, I.A. (2004). *Finansovy management. Training course*. The second prod., Reslave. and additional. M.: Elga, Nika Center [in Russian].
5. Yanchev, A. V. (2014). Teoretiko-metodologichesky bases of registration process in information economy. *The Business Inform*, 4, 341–346 [in Ukrainian].
6. Babayev, Yu.A. (2013). *Bukhgaltersky financial accounting [Financial Accounting]*. M.: "RIOR" [in Russian].
7. Bilyk, M. D., Babyak, N. D., Sokolova, O. B. (2008). *Finance of the enterprises. Practical work*. M.: Center of educational literature [in Russian].
8. Butynec', T.A. (2014). Vnutrishnij audyt osnovnyh zasobiv: vyjavlennja typovyh porushen' v obliku [Internal audit of fixed assets: identification of typical violations in account]. *Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis*, 3 (30), 3-12 [in Ukrainian].
9. Demyanenko, M.Ya. (2010). *Finansovi resursy sil'skogospodars'kyh pidprijemstv Ukrai'ny: teorija i praktyka* [Finance resources of the agricultural enterprises of Ukraine: theory and practice]. M.: DBL, 2010 [in Ukrainian].
10. Osovskaya, G. V., & Osovsky, A.A. (2008). Management bases. Available at : http://management-books.biz/teoriya-menedjmenta_693/ponyattya-organizatsiji-20671.html (11.12.2015).
11. Chorna, I.A. Efektyvnist' vykorystannja osnovnyh vyrobnychych fondiv ta rozrobka propozycij shhodo i'h polipshennja [Effectivnost of use of the fixed business assets and development of offers on their improvement. Available at : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_ep/2009_2/files/Econ_02_2009_Chorna.pdf [in Ukrainian].
12. Strigul, L.S. (2014). Ways of improvement of the organization of the account and audit of fixed assets. *Bulletin NTU "HPI"*, 32 (1 075). 47-50 [in Ukrainian].